

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.650/2021/15.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. február 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt ... ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszéken 2021. szeptember 29. napján kihirdetett, helyesen 19.B.52/2019/108. számú ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja ... vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 24.000 (huszonnégyezer) forint vádlottat terhelő bünyügyi költség merült fel.

A másodfokú végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokon eljáró Miskolci Törvényszék a 19.B.52/2019/108. számú ítéletével ... vádlottat emberölés bűntettének kísérlete [Btk. 160. § (1) bekezdés] miatt, mint többszörös visszaesőt 15 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban megállapítva. Kimondta, hogy ... feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a polgárjogi igényről, valamint a felmerült bünyügyi költség megfizetéséről.

[2] Az ítéletet a kihirdetést követően az ügyészség tudomásul vette, míg a vádlott és védője felmentésért, eltérő minősítésért és enyhítésért jelentett be fellebbezést.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.493/2019/12. számú átiratában rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek betartásával folytatta le az eljárást, nem vétett sem abszolút, sem relatív eljárási szabálysértést, mely az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezethetne. A szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta, a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként pedig a bizonyítékokat egyenként és összességében is okszerűen értékelve és mérlegelve állapította meg a tényállást, amely megalapozott. Ugyanakkor az ítéletnek a vádlott előző elítéléseire vonatkozó adatai, valamint az ítéleten szereplő ügyszám pontosítást igényelnek.

Az elsőfokú ítélet indokolása a büntetéskiszabási tényezőket megfelelően számba vette ezért indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja, és a Be. 605. § (1) bekezdés alapjánvádlott tekintetében hagyja helyben. Indítványát a másodfokú eljárás során megtartott nyilvános ülésen fenntartotta.

[4] A másodfokú bíróság a védelmi fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[5] A nyilvános ülésen a védő a fellebbezést fenntartotta, amely szerint a vádlott jogos védelmi helyzetben volt, mivel a testvérét ért jogtalan támadást hárította el és nem szándékosan támadt a sértettre, valamint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy terhelnél az élet kioltására alkalmas bozótívágó volt, mivel a vádlott - tanúként meghallgatott - hozzátartozói ezt cáfolták. Ezért a vádlott szándéka nem irányult a sértett életének kioltására. Továbbá a kiszabott büntetést eltúlzottnak tartotta.

[6] A vádlott a nyilvános ülésen a büntetés enyhítését kérte.

[7] A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírálta. Ennek megfelelően az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki és milyen okból fellebbezett (teljes revízió). A Be. -ben főszabály a teljes körű felülbírálat, azonban a törvény a korlátozott fellebbezéshez igazodva megteremti a részleges revíziót is büntetőjogi főkérdésekben (pl. szankció). Jelen esetben a védelmi fellebbezések elsődlegesen felmentésre irányultak, így a megállapított tényállást és a bűncselekmény minősítését is támadták, ezért a korlátozott felülbírálatnak eljárási akadálya volt, ami kötelezően teljes revíziót vont maga után.

[8] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Nem vétett sem abszolút eljárási szabálysértést [Be.608. § (1) bekezdés a-f) pont], sem olyan relatív perjogi hibát [Be.609. § (1), (2) bekezdés], amely az érdemi felülbírálatot kizárná, vagy amelynek kiküszöbölésére bizonyítást kellene felvenni. Ilyenre a védelmi perorvoslatok nem is hivatkoztak.

[9] A törvényszék a Be.163. § (1), (2), (3) bekezdésében írt ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, és alapvetően megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, amely csak a vádlott személyi körülményeivel és előéleti adataival kapcsolatban volt kissé pontatlan [Be.561. § (3) bekezdés b) pont]. A megalapozatlanság csak részbeni, amit a másodfokú bíróságnak ki kellett küszöbölnie. A bizonyítást igénylő tények a történeti tényállás részét alkotják, ezért azok hiányossága megalapozatlanságnak minősül. A jelen ügyben teljes volt a felülbírálat, így csak elvi jelentősége van, de szükséges a kiemelés, mert a korlátozott felülbírálatnál e tények kötöttek, és a másodfokú eljárásban még hibás megállapításuk esetén sem orvosolhatók. Ezzel szemben a vádlottak személyi körülményeire, korábbi büntetéseire vonatkozó, elsősorban nem bizonyítást, hanem megállapítást igénylő tények nem a történeti tényállás részei, ezért kötöttség nélkül módosíthatók (Kúria Bfv.I.611/2019/10.).

[10] Az ítéltábla ezért a Be.593. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében, az ügyiratok tartalma alapján a tényállás részének nem minősülő, de az ítélet részét képező személyi körülményeket érintő tényeket az alábbiakkal egészíti ki: *a vádlott három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, letartóztatását megelőzően közhasznú munkásként és alkalmi munkákból havi 150-160.000.- Ft jövedelemre tett szert* (Debreceni Ítéltábla Bpkf.I.1/2020/7. számú jegyzőkönyv)

[11] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a korábbi büntetéseket érintő tények tekintetében az alábbiakkal kiegészíti, illetve pontosítja:

- az Ózdi Járásbíróság 7.B.374/2013/5. számú ítéletével elbírált lopás vétségének *elkövetési ideje helyesen 2013. április 09.*,
- az Ózdi Járásbíróság a 7.B.626/2013/20. számú ítéletével a vádlottat, mint különös visszaesőt *4 rendbeli társtettesként elkövetett* lopás vétsége miatt ítélte *halmazati büntetésül* 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre. *Az elkövetési idő helyesen 2013. június 08. és 2013. június 10. napja.*
- a Balassagyarmati Járásbíróság az 1.B.377/2017/24. számú ítéletével megállapította, hogy a vádlott *feltételes szabadságra nem bocsátható.*
- a Miskolci Járásbíróság 21.Bny.560/2018/2. számú végzésével *elrendelt letartóztatás lett 2018. november 09. napján megszüntetve.*

[12] Az elsőfokú bíróság a vádlott tagadásával szemben az eljárás során beszerzett és a tárgyalás anyagává tett személyi, okirati bizonyítékokat, továbbá az igazságügyi szakértői véleményeket okszerűen, a logika törvényei szerint, kifogástalanul értékelve kétséget kizáró módon állapította meg, hogy terhelt szándékosan bántalmazta a sértettet durva éllel bíró eszközzel, és ennek következtében szenvedte el a sérüléseit.

[13] A felmentésre irányuló védelmi fellebbezések a bizonyítékok törvényes értékelésének támadásán keresztül vitatták a tényállás megalapozottságát, ezért az eljárási törvény kizáró rendelkezése folytán eredményre nem vezethettek, hiszen egyértelműen az elsőfokú bíróság mérlegelését támadták.

[14] A tények megállapítása elsődlegesen az elsőfokú bíróság feladata. A Be.591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan.

[15] A Be. 592. §-a írja le a megalapozatlansági okokat. Az (1) bekezdés szerint az elsőfokú bíróság ítélete akkor teljes egészében megalapozatlan, ha nem állapít meg tényállást, vagy a tényállás teljes egészében felderítetlen. Jelen ügyben ez fel sem merülhet. A Be. 592. § (2) bekezdése szerinti részleges megalapozatlanságról sem beszélhetünk, mivel a tényállás teljes körű, az a bizonyítást érintő iratok tartalmával összhangban áll, és részbeni felderítetlenség, továbbá helytelen következtetés sem érhető tetten.

[16] A törvényszék a bizonyítékok értékelése során mérlegelési hibát nem vétett, indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette. Helytállóan fogadta el a vádlotti védekezéssel szemben ... sértett, valamint ... tanúk egybehangzó, ellentmondás mentes

vallomását, a vádlotti oldalon fellépő, ..., ... egymásnak ellenmondó, a büntetőeljárás során többször is módosított vallomásával szemben.

[17] A sértett, valamint a vele egyezően nyilatkozó tanúk vallomását a további bizonyítékok is alátámasztották, így különösen az igazságügyi orvosszakértői vélemény, mely szerint a sértett sérüléseinek legvalószínűbb keletkezési módja durva élel bíró eszközzel (bozótvágó késsel) történő vágás. Mindezek miatt az ítéltáblának a tényállás felülmérlegelésére törvényes lehetősége nem volt.

[18] Mivel az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, az a Be. 591. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[19] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a teljeskörűen felderített tényállás az iratok tartalmával összhangban áll, téves ténybeli következtetés nem volt tetten érhető, következésképpen a törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárást követően az elsőfokú bíróság a tényállást hibamentesen, valóságként állapította meg, ami kizárja a megalapozatlansági ok rögzítését és a vádlott bűnösségére vont következtetés is okszerű, cselekményének minősítése az anyagi jogi szabályoknak megfelelő volt.

[20] A törvényszék részletesen számot adott arról, hogy a vádlott cselekménye miért minősül emberölés büntette kísérletének, mellyel az ítéltábla egyet értett. A vádlott aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára a 3/2013. Büntető jogegységi határozat iránymutatása alapján elsősorban a feltárt alanyi és tárgyi tényezőkből lehet következtetést vonni. Az elkövetés eszköze, a támadott testtájék, a súlyos sérülések, a támadás intenzív jellege, az erőbehatások száma külön és együttesen az élet kioltására irányuló súlyosabb szándékformát igazolják, amint azt az elsőfokú bíróság kifogástalanul megállapította.

[21] Az ítéltábla a védői érveléssel, mely szerint a vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett a bűncselekmény idején, nem értett egyet.

[22] Az Alaptörvény V. cikke alapján mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

[23] A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 15. § e) pontja értelmében a cselekmény büntetendőségét kizárja a jogos védelem, azaz nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges (Btk. 22. § (1) bekezdés).

[24] A jogos védelem kérdéseiről szóló 4/2013. BJE határozat indokolásának 1. pontja értelmében a jogtalan támadás olyan tevékenység, amely megvalósítja valamely bűncselekmény (szabálysértés) törvényi tényállásának ismérveit.

[25] Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság számára is irányadó tényállás alapján egyértelműen megállapítható, hogy a sértett és a vádlott testvére között a szóváltás befejeződött, a sértett és társai ezt követően távoztak a helyszínről, míg

hazatérve számolt be az őt ért sérelemről és a vádlott ezt követően ment ki az utcára a sértett után szaladva, és támadt rá.

[26] Jogos védelem megállapítására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a jogtalan támadást elhárító cselekmény védelmi jellegű. A vádlott azonban nem védekezett, erre nem is volt szükség, mert aktuálisan senki nem intézett sem ellene, sem más személy ellen jogtalan támadást. Éppen ellenkezőleg. A vádlott intézett jogtalan támadást a sértett ellen, midőn őt a nála lévő bozótvagóval többször is megsebesítette, kifejezetten azért, hogy megtorolja testvére elleni jogtalan támadást, ami újfent kizárja a jogos védelmi helyzet fennálltát (BH.2019.215).

[27] A büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen vette számba, e körben az indokolás annyi pontosítást igényel, hogy a vádlottnál fennálló személyiségzavar enyhítő körülményként nem vehető figyelembe, mivel az a cselekmény szempontjából korlátozó tényezőként nem értékelhető. A Kúria 56/2007. BK vélemény II./4. pontja szerint csak az lehet enyhítő körülmény, ha az elkövető elmeműködésének valamely sajátossága a bűncselekmény elkövetését megkönnyíthette, ilyenre azonban jelen ügyben nincs adat.

[28] Továbbá nem vette figyelembe súlyosbító körülményként a cselekmény elkövetéséhez használt eszköz élet kioltására alkalmasságát, figyelemmel arra, hogy a vádlott élet elleni bűncselekményt követett el.

[29] Az ítéltábla további enyhítő körülményként értékelte a vádlott javára, a személyi körülmények pontosítását követően, hogy kiskorú gyermekek eltartásáról gondoskodik.

[30] Az ítéltábla mindezekre figyelemmel sem látott lehetőséget a büntetés lényeges enyhítésére, az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyára, valamint arra, hogy a vádlott a többszörös visszaesői minőségen túl is büntett előéletűnek minősül.

[31] A kiszabott büntetés neme és mértéke is megfelel a büntetékiszabási elveknek, és a középértéket (13 év 6 hónap) meghaladó szabadságvesztés kiszabása indokolt.

[32] Törvényesen rendelkezett az elsőfokú bíróság az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekről, a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatáról, a vádlott feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történő kizárásáról, a lefoglalt bűnjelekről, a sértett polgári jogi igényéről és a bűnügyi költségről, ezért a Be. 590. § (7) bekezdésében foglalt intézkedés szükségessége nem merült fel.

[33] Az ítéltábla a Btk. 92. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a vádlott által a másodfokú határozat meghozataláig előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámításáról.

[34] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban a kirendelt védő közreműködésével kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg, és kötelezte a vádlottat annak megfizetésére.

[35] Az ítéltábla a kifejtettekre tekintettel a fellebbezések alaptalansága miatt az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta, azzal, hogy pontosította az ítélet ügyszámát.

Debrecen, 2022. február 14.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Sörös László sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 19.B.52/2019/108. számú ítélete a másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. február 14.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke